

ОБЛІК ТА АУДИТ

УДК 657.6:657.42

DOI: 10.31891/2307-5740-2018-266-1-46-52

БОНДАРЕНКО Н. М.,
ДОРОФІЄНКО А. В.

Дніпровський національний університет імені О. Гончара

АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

У статті обґрунтовано роль аудиту основних засобів на промисловому підприємстві з врахуванням сучасних умов господарювання. Наведено визначення категорії «основні засоби». Визначено основні елементи організації аудиту основних засобів. Сформовано завдання й узагальнено джерела аудиту основних засобів, наведено методичні прийоми та етапи, виокремлено типові помилки, що виявляють під час аудиту основних засобів.

Ключові слова: основні засоби, аудит, етапи аудиту, фінансова звітність, промислові підприємства.

BONDARENKO N.,
DOROFIENKO A.

Oles Honchar Dnipro National University

AUDIT OF FIXED ASSETS AT AN INDUSTRIAL ENTERPRISE

In this article we want to explore the theoretical and organizational aspects of the audit of fixed assets and to clarify its role in Ukrainian enterprises. Ensuring the effectiveness of management largely depends on the rational organization of control, because managerial decision making is uncertainty, and of potential changes in the economic development of the enterprises of the destabilizing factors and risk. Audit as the form of control is necessary and justified because the possession of reliable information is a prerequisite for the successful functioning of economic entities. Fixed assets are an integral part of economic activity of the enterprise, therefore, terminology plays a significant role in synthetic and analytical accounting. On the basis of analysis of literature sources revealed that the fixed assets of the fixed of labour that are owned by the company and used in its activities to obtain economic benefits (profit), the useful life of which is more than a year or operating cycle, if it more for the year. Fixed assets significantly affect the activities of the enterprise as a whole, so the control over the state of their safety, availability and efficiency of use should be thorough, complete, reliable, reasonable and comply with applicable law. The audit of fixed assets is an integral part of the General audit of a business entity, since fixed assets usually occupy a larger share in the property of the enterprise than other non-current assets. In the process of checking fixed assets, the auditor can identify certain violations. The auditors record the errors and violations identified during the audit in the working documents and determine their impact on the reliability of the financial statements. Thus, the audit of fixed assets allows you to establish their current and quantitative status, reflected in the accounting, repair and improvement costs, the correctness of depreciation and elimination of their shortcomings, which will improve the efficiency of the use of fixed assets, ensure the proper quality of accounting and will make it possible to achieve a high level of quality characteristics of the financial statements of the enterprise.

Key words: fixed assets, audit, stages of audit, financial statements, industrial enterprises.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку економічної діяльності суб'єктів господарювання в Україні диктує необхідність посилення фінансово-економічного контролю. Все частіше, аудиторів, як незалежних експертів, залучають до перевірок, щоб отримати неупереджену думку щодо правдивості інформації та звітів, що надаються.

Аудит основних засобів відіграє важливу роль у загальному аудиті суб'єкта господарювання, оскільки основні засоби визначають стратегічні можливості діяльності підприємства, а раціональність та ефективність їх використання впливають на фінансові результати підприємства, та його здатність забезпечувати блага суспільства. Тому використання науково обґрунтованої методики здійснення аудиту є об'єктивним процесом, оскільки сприяє достовірності відображення інформації про основні засоби.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематикою організації та методики аудиту основних засобів займалися такі вітчизняні вчені-економісти: Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, Г.Г. Кірейцев, О.І. Коблянська, Т.Г. Мельник, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, В.Г. Швець. Однак, питання методології аудиту основних засобів чітко не розкриваються ні в дослідженнях науки в області аудиту, ні в нормативно-правових документах, які були офіційно затверджені в Україні. Отже, обраний нами напрям дослідження є досить актуальним у нашому сьогоденні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження показали, що на вітчизняних підприємствах досить мало уваги приділяється питанням організації та застосування у практиці засад проведення аудиту основних засобів. У зв'язку з цим, незважаючи на значні наукові здобутки, питання організації аудиту основних засобів в сьогоденних умовах нестабільної економічної ситуації та постійних змін законодавства залишаються актуальними та потребують подальшого ґрунтовного дослідження.

Мета статті. Метою даної роботи є дослідження теоретико-організаційних аспектів аудиту основних засобів та з'ясування його ролі на українських підприємствах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одними з найважливіших об'єктів бухгалтерського обліку є основні засоби, бо саме вони мають велику частку в активах підприємства. Крім того, основні засоби є важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання. Їх структура визначає вид діяльності та виробничу потужність промислового підприємства. Тому бухгалтерський облік повинний забезпечувати систему управління якісною інформацією для подальшого вирішення проблем ефективного та раціонального використання матеріальних активів.

Забезпечення ефективності управління значною мірою залежить від раціональної організації контролю, оскільки прийняття управлінських рішень здійснюється в умовах невизначеності, зміни потенціалу економічного розвитку підприємства, дії дестабілізуючих чинників і ризику.

Аудит як вид контролю є необхідним та обґрунтованим, оскільки володіння достовірною інформацією – передумова успішного функціонування суб'єктів господарювання [1].

Перш за все, доцільно розглянути підходи до тлумачення поняття «основні засоби», що визначені у нормативно-правових актах та працях вітчизняних і зарубіжних науковців з економічної теорії та бухгалтерського обліку (табл. 1). Основні засоби є невід'ємною складовою господарської діяльності підприємства, саме тому термінологія відіграє значну роль у синтетичному і аналітичному обліку та звітності.

Таблиця 1

Трактування сутності поняття «основні засоби» у нормативно-правових актах

Джерело	Визначення
П(С)БО 7 «Основні засоби» [2]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)
Податковий кодекс України [3]	Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин, наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6000 грн, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 грн і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)
МСБО 16 «Основні засоби» [4]	Основні засоби – це матеріальні об'єкти, що їх: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду
В.Г. Андрійчук [5]	Основні засоби – це грошове вираження засобів праці
Ф.Ф. Бутинець [6]	Основні засоби – це матеріальні активи, що утримуються з метою використання виробництва або постачання товарів, надання послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року
М.Ф. Огічук [7]	Основні засоби – є частиною активів, тобто ресурсів, контрольованих підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до надходження економічних вигод у майбутньому
Бабіч В. [8]	Основні засоби – це сукупність засобів праці, які функціонують у сфері матеріального виробництва в незмінній натуральній формі протягом тривалого часу та переносять свою вартість на заново створений продукт частинами в міру їх зношення
Й.С. Завадський [9, с. 289]	Основні засоби – це засоби праці, що беруть участь у процесі виробництва протягом багатьох циклів, зберігаючи при цьому свою натуральну форму, і поступово, в міру зношення, переносять свою вартість на продукцію, що виробляється
С.М. Гречко [10, с. 24]	Основний засіб – необоротний актив, що призначений для господарської діяльності, тобто планується використовувати в господарській діяльності
Н.А. Литнева, Л.І. Малявкіна, Т.В. Федорова [11, с. 68]	Основні засоби – це частина майна, яка виступає у ролі коштів праці при виробництві продукції, виконанні робіт чи наданні послуг або для управління організацією протягом періоду, що перевищує 12 місяців, або звичайного операційного циклу, якщо він перевищує 12 місяців
А.М. Коваленко [12, с. 192]	Основні засоби – це матеріальні активи з очікуваним терміном корисного використання більш ніж один рік (або на протязі операційного циклу, якщо він більше ніж рік), які підприємство утримує в цілях використання під час виробництва або поставки товарів, надання послуг, надання в оренду іншим особам; виконання адміністративних та соціальних функцій
Ю.В. Неміш [13, с. 66]	Основні засоби – це вартісно виражені ресурси, які утримуються суб'єктом господарювання з метою використання в процесі виробництва, постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення чи соціально-культурних функцій, очікуваний строк експлуатації яких становить не менше одного року, чи визначається межами операційного циклу понад один рік, вартість яких зменшується в процесі використання
Н.Д. Бабяк [14, с. 178]	Основні засоби – це активи з терміном корисного використання більше одного року, які використовуються на підприємствах у декількох операційних циклах з метою отримання економічної вигоди, не втрачаючи при цьому матеріально-речової форми, та переносять свою вартість на знов створену продукцію частинами у вигляді нарахованих амортизаційних відрахувань

Отже, проаналізувавши літературні джерела, ми можемо сказати, що основні засоби – це засоби праці, які належать підприємству, та які воно використовує у процесі своєї діяльності для отримання економічної вигоди (прибутку), строк корисного використання яких більше року або операційного циклу, якщо він більше за рік.

Аудит основних засобів є невід'ємною частиною загального аудиту суб'єкта господарювання, оскільки основні засоби, як правило займають, більшу частку в майні підприємства, ніж інші необоротні активи. Тому аудитор під час проведення аудиторської перевірки основних засобів витрачає багато часу на отримання інформації про основні засоби.

Перед початком проведення аудиту основних засобів необхідно сформулювати мету та завдання такої перевірки (рис. 1).

Основними джерелами інформації для аудиту основних засобів є: облікова політика підприємства, установчі документи; первинні документи з обліку основних засобів: накладні, інвентарні картки, акти приймання-передачі, введення в експлуатацію, ліквідації, акти списання основних засобів, накази про ремонт основних засобів; облікові реєстри, що використовуються для відображення господарських операцій з обліку основних засобів; акти та довідки попередніх перевірок, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю; головна книга; звітність підприємства.

Під час проведення аудиту основних засобів аудитор керується такими законодавчими актами та діючими нормативами (рис. 2).

Об'єктом проведення аудиту основних засобів є інформація, яка міститься у різних джерелах з приводу основних засобів (рис. 3). Аудитор під час перевірки основних засобів може використовувати такі методи, як опитування, порівняння, фізична та документальна перевірка, перерахування, вибіркоче дослідження.

Так як при опитуванні керівництва підприємства-клієнта в аудитора може виникнути необхідність в отриманні інформації про прогнозовані угоди, плани реалізації основних засобів, наявність претензій, застав та судових позовів, він може вдатися до інших методів та процедур. Для одержання необхідної інформації аудитор повідомляє листом керівництво підприємства-клієнта про список питань та перелік необхідних документів за звітний період для проведення перевірки.

Так як в ході опитування керівництва підприємства-клієнта в аудитора може виникнути необхідність в отриманні інформації про прогнозовані угоди, плани реалізації основних засобів, наявність претензій, застав та судових позовів, він може вдатися до інших методів та процедур. Для одержання необхідної інформації аудитор повідомляє листом керівництво підприємства-клієнта про список питань та перелік необхідних документів за звітний період для проведення перевірки.

Аудит основних засобів є доволі трудомістким процесом, який потребує обробки величезної кількості інформації, тому, на прийнятному рівні аудиторського ризику, аудитор може застосовувати вибіркоче дослідження основних засобів.

Методика проведення аудиту основних засобів повинна відповідати певним етапам аудиторської перевірки (рис. 1).

Під час опитування чи документальної перевірки аудиторіві необхідно вивчити питання облікової політики щодо об'єктів основних засобів, методи нарахування амортизації, які використовуються на підприємстві; чи відбувалися зміни методів нарахування амортизації і чи наявні необхідні пояснення в примітках до річної фінансової звітності. Доцільним також буде виявлення інформації про основні засоби, які отримані чи здані в оренду, вивчити умови лізингових договорів; проконтролювати правильність визначення орендної плати та її віднесення на відповідні доходи чи витрати.

На першому етапі аудитор ознайомлюється з специфікою діяльності підприємства, організацією бухгалтерського та податкового обліку основних засобів, здійснює оцінку системи внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві, визначає методи перевірки та кількість необхідних аудиторських процедур і складає програму проведення аудиту.

На другому етапі здійснюється аудит наявності основних засобів, який може бути проведений двома способами:

- через інвентаризацію (у разі невеликої кількості засобів) за умови визначення в договорі на проведення аудиту права присутності аудитора при проведенні інвентаризації;

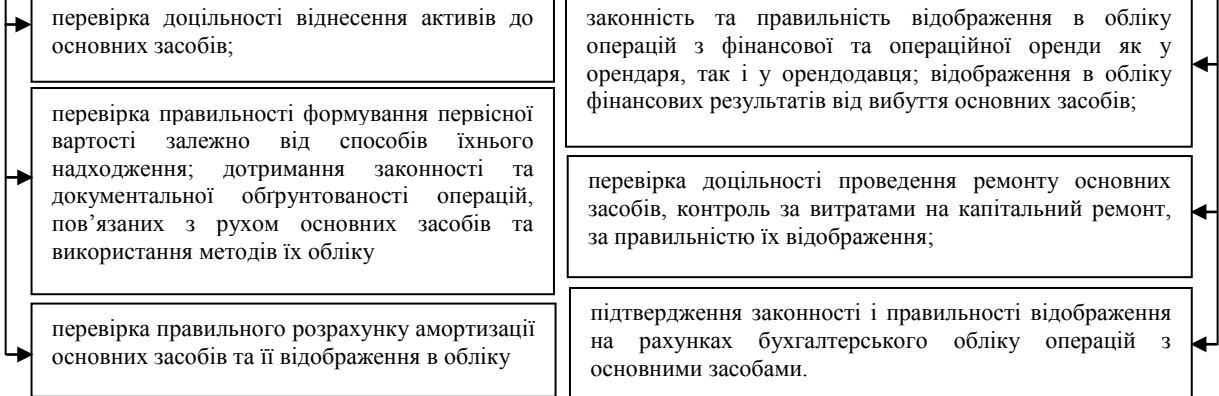
- документальною перевіркою – другий спосіб полягає в тому, що об'єкт основних засобів вважають наявним, якщо існують документи, що підтверджують його придбання, отримання на безоплатній основі, створення тощо, в реєстрах обліку зроблено відповідний запис. У разі відсутності згаданих документів або записів актив не вважається наявним, тому він не може бути включеним до балансу.

На третьому етапі проводять аудит господарських операцій з основними засобами. Аудитор перевіряє правильність формування первісної вартості при надходженні об'єктів основних засобів, вивчає порядок відображення в обліку переоцінки, перевіряє правильність обліку та віднесення витрат на ремонт, а також правомірність та порядок обліку вибуття основних засобів. Особливо аудиторі слід звернути увагу на ті основні засоби, які були придбані за рахунок кредиту.

АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

МЕТА: підтвердження інформації щодо повноти відображення початкових даних в регістрах обліку, достовірності даних щодо наявності та руху основних засобів, законності та правильності ведення в обліку цих активів, а також встановлення дотримання підприємством вимог чинного законодавства

Завдання аудиту основних засобів

Джерела інформації:

- інформація за договорами купівлі-продажу об'єктів, договорами на капітальне будівництво, архітектурно-технічними паспортами, розрахунками кошторисами, страховими полісами, актами прийому-передачі, актами на списання, картками (книгами, відомостями) інвентарного обліку, розрахунками нарахування амортизації;
- записами в облікових регістрах за рахунками 10 «Основні засоби», 13 «Знос необоротних активів амортизація», 15 «Капітальні інвестиції», Журнал 4, відомості аналітичного обліку № 4.1, 4.2, 4.3;
- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. №1);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф. № 2);
- Звіт про власний капітал (ф. № 4);
- Примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5);
- Наказ про облікову політику в частині обліку основних засобів;
- Документація внутрішнього аудитора щодо контролю основних засобів;
- Відповіді на запит від постачальників основних засобів або підрядників

ОСНОВНІ ЕТАПИ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

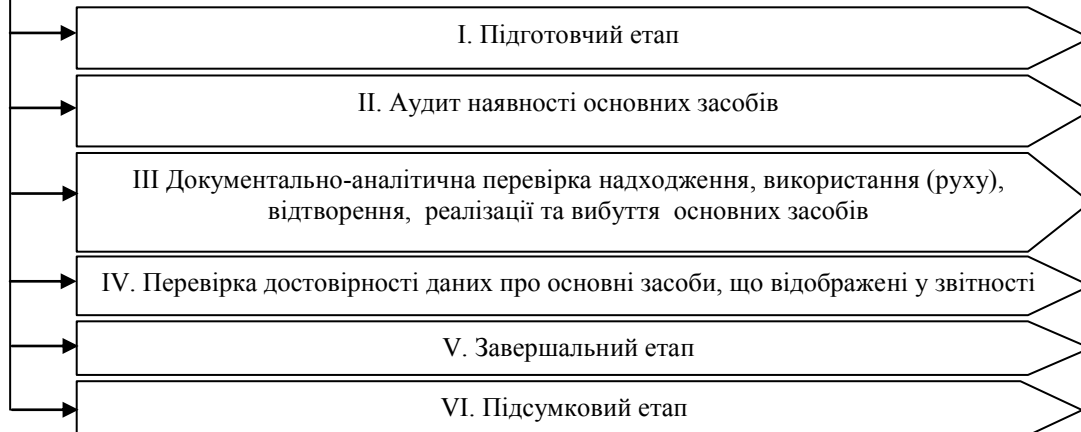

Рис. 1. Модель організації аудиту основних засобів

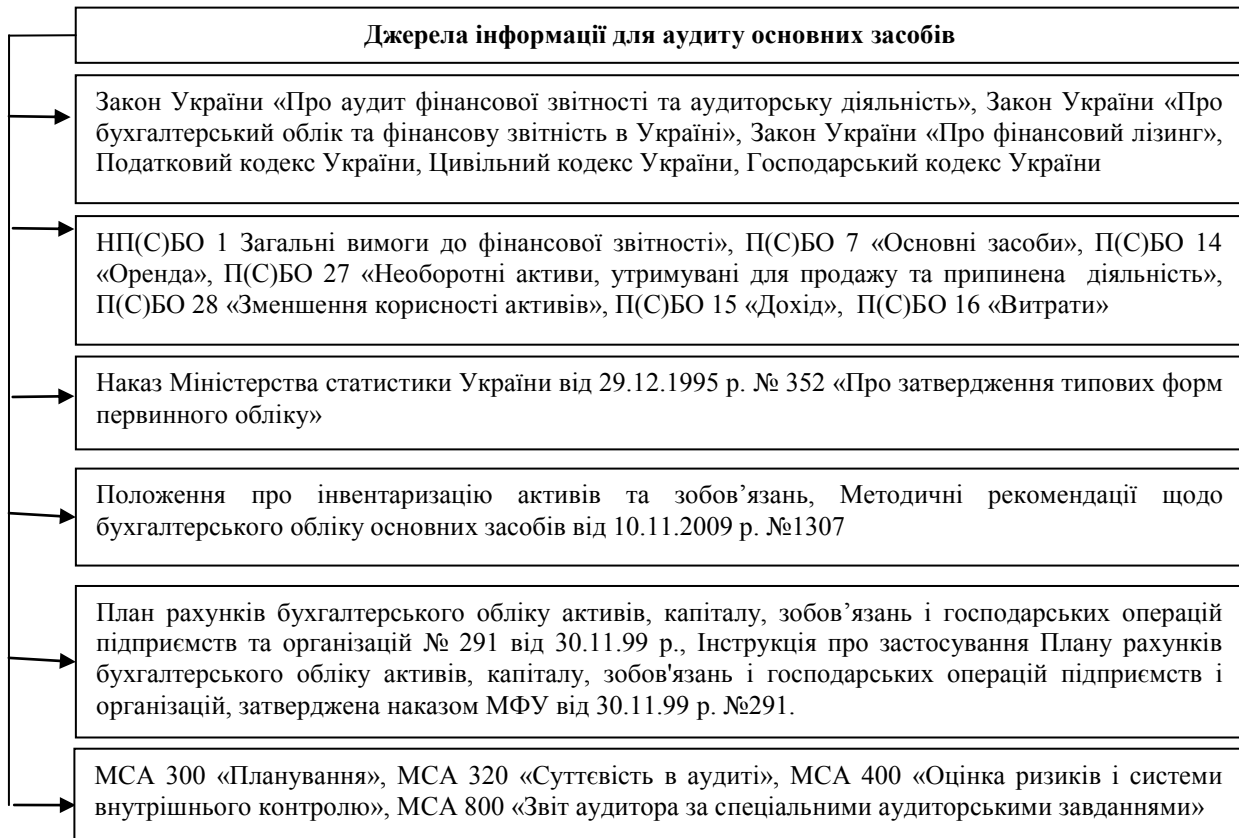

Рис. 2. Основні законодавчі акти та діючі нормативи для аудиту основних засобів

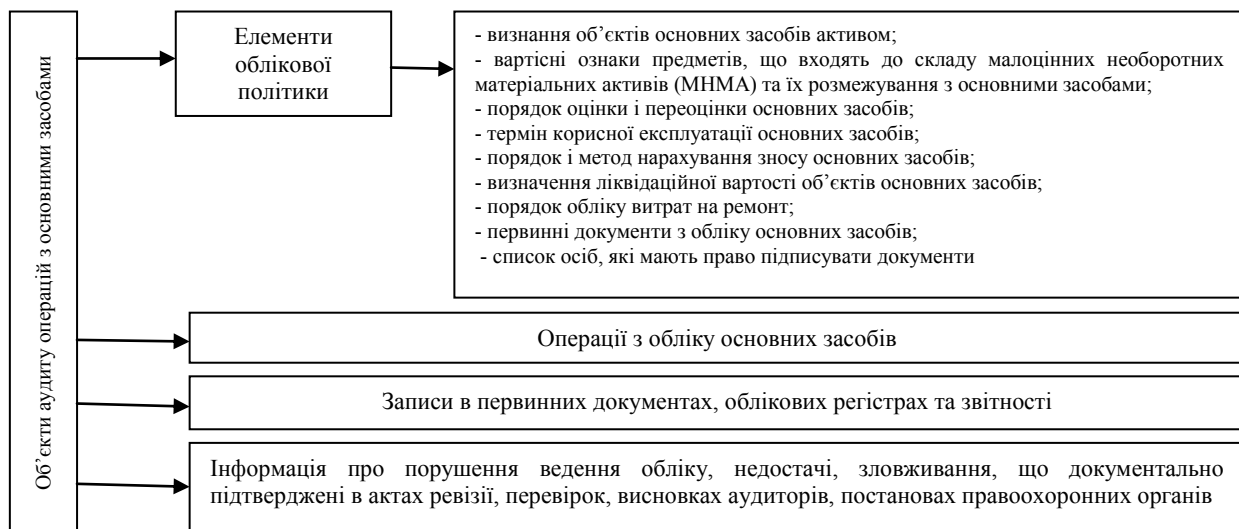

Рис. 3. Об'єкти аудиту операцій із основними засобами

Варто зазначити, що усі результати здійснених аудиторських процедур повинні знайти відображення в робочих документах аудитора. Це пояснення і заяви працівників з питань перевірки основних засобів; копії первинних документів про господарські операції із основними засобами; акти, довідки; інвентаризаційні описи; регістри бухгалтерського обліку; бухгалтерська звітність [15, с.108].

Перелік робочої документації аудиту, яка прикладається до актів аудиторської перевірки, визначає аудитор, що проводить перевірку. Головна вимога до цієї документації – її переконливість і вагомість при доказі висновків і пропозицій, що впливають з матеріалів перевірки. Робочі документи повинні бути повними і детальними, щоб досвідчений аудитор, ознайомившись з ними, міг отримати загальне уявлення про аудит.

На четвертому етапі аудитор перевіряє достовірність даних про основні засоби, що відображені у звітності підприємства.

Завершальний етап: аудит закінчується аналізом показників ефективності використання основних засобів. Аудитор розраховує показники фондовіддачі, фондомісткості, коефіцієнти оновлення, руху та аналізує причини їх зміни.

Підсумковий етап – на цьому етапі відбувається узагальнення результатів аудиторської перевірки з метою формування аудиторського звіту та підготовки відповідного виду аудиторського висновку, в якому вказує виявленні недоліки, їхні причини та пропонує шляхи їх вирішення.

Документом організаційно-методологічного характеру є план аудиту основних засобів, який містить основні стадії процесу аудиту, розміщені в логічній послідовності та відповідальних виконавців. Планування аудиту здійснюється з урахуванням вимог міжнародного стандарту аудиту МСА 300 "Планування". Метою даного стандарту є встановлення єдиних вимог з планування аудиту бухгалтерської (фінансової) звітності.

На підставі загального плану аудиту, для забезпечення належної роботи, аудитор розробляє та документально оформлює аудиторську програму, яка деталізує пункти плану та є детальною інструкцією для виконавців (табл. 2).

Таблиця 2

Програма аудиторської перевірки основних засобів

Етапи аудиторської перевірки	Мета та завдання аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Аудиторські докази
Підготовчий	Попереднє знайомство з підприємством, оцінка систем контролю та бухгалтерського обліку, визначення аудиторського ризику, планування аудиту основних засобів	Опитування і анкетування керівництва підприємства та персоналу, вивчення матеріалів попередньої аудиторської перевірки, документальна перевірка, спостереження	Статут підприємства, накази, звіт про попередню аудиторську перевірку, інвентарні картки, дані синтетичного та аналітичного обліку основних засобів
Фізична перевірка	Оцінка достовірності результатів проведеної інвентаризації основних засобів	Спостереження за проведенням інвентаризації основних засобів, вибіркова перевірка її результатів	Матеріали інвентаризації, облікові записи по основних засобах
Основний	Контроль оцінки основних засобів, встановлення їх належності, перевірка достовірності облікових записів і залишків у балансі, перевірка правильності нарахування зносу та визначення витрат на ремонт основних засобів	Зіставлення даних інвентаризації, синтетичного та аналітичного обліку, запит до постачальників (підрядників), документальна вибіркова перевірка, перевірка арифметичних підрахунків, аналіз	Акти інвентаризації, первинна документація по основних засобах, облікові реєстри синтетичного і аналітичного обліку, відповіді на запит, баланс
Завершальний	Складання розділу аудиторського звіту про основні засоби підприємства	Систематизація та ґрунтування отриманої на попередніх етапах інформації, аналіз, складання звіту та аудиторського висновку	Робоча документація, складена на попередніх етапах перевірки

У процесі перевірки основних засобів, аудитор може виявити певні порушення, типовими з яких є несвоєчасне оприбуткування основних засобів; основні засоби не закріплені за матеріально відповідальними особами, не укладені договори про матеріальну відповідальність; неправильне визначення первісної вартості об'єктів основних засобів; не включення різниці між залишковою та справедливою вартістю переданого об'єкта до складу витрат звітного періоду при отриманні основних засобів в обмін на схожі активи; реконструкція (модернізація) основних засобів відображена як ремонт основних засобів; нарахування амортизації на повністю амортизовані об'єкти основних засобів некоректна кореспонденція рахунків при відображенні операцій з надходження та вибуття об'єктів основних засобів; неточності у визначенні термінів початку і закінчення нарахування амортизації для цілей бухгалтерського і податкового обліку формальне проведення інвентаризації об'єктів основних засобів; відсутність документації, що підтверджує факт переоцінки основних засобів, проведення переоцінки лише одного об'єкта основних засобів з групи; недотримання порядку документування господарських операцій з основними засобами; не оприбуткування матеріальних ресурсів за наслідками ліквідації основних засобів.

Процес виявлення цих помилок передбачає дотримання аудитором такої послідовності процедур:

1) перевірка за формою і змістом первинних документів з обліку витрат, доходів і фінансових результатів;

2) перевірка правильності формування величини доходів і витрат за видами діяльності;

3) оцінка стану обліку фінансових результатів;

4) перевірка правильності визначення та розподілу чистого прибутку;

5) перевірка своєчасності нарахування і сплати податку на прибуток;

6) перевірка записів у головній книзі, облікових реєстрах і формах звітності щодо відображення витрат, доходів і фінансового результату за звітний період.

Виявлені під час перевірки помилки та порушення аудитори реєструють у робочих документах, а також визначають їх вплив на достовірність статей фінансової звітності.

Висновки. Основні засоби суттєво впливають на результати господарської діяльності підприємства, тому контроль за станом їх збереження, наявності й ефективності використання повинен бути ретельним, повним, достовірним, обґрунтованим та відповідати чинному законодавству. На сьогодні аудит як вид контролю є необхідним та обґрунтованим, оскільки володіння достовірною інформацією – передумова успішного функціонування промислових підприємств. Аудит операцій з основними засобами є складовою аудиту активів підприємства і сприяє вчасному виявленню помилок і шахрайств, підвищенню ефективності використання основних засобів і забезпеченню належної якості ведення обліку.

Література

1. Жолнович Т.І. Особливості проведення аудиту основних засобів [Електронний ресурс] / Т.І. Жолнович / Електронний архів наукових публікацій. – 2012. – № 30 – С. 59–61. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua/content/view/132/39/http://ena.lp.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/ntb/5057/30.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : затв. наказом Міністерства Фінансів України від 27.04.2000 року № 92. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0288-00>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-VI [[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755>
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/929_014
5. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник / В.Г. Андрійчук. – 2-е вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ. 2002. – 624 с.
6. Бутинець, Ф.Ф. Економічний аналіз : підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир : ПП «Рута», 2003. – 680 с.
7. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. – 6-е вид., перероб. і допов. – К. : Алєрта, 2011. – 1042 с.
8. Бабіч В. Витрати на ремонт та поліпшення основних засобів: обліковий і податковий аспекти / В. Бабіч // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 8. – С. 10–13.
9. Завадський Й.С. Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К. : Кондор, 2006. – 356 с.
10. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування / С.М. Гречко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – № 3(21). – Ч. 2. – С. 23–31.
11. Лытнева Н.А. Бухгалтерский учет : [учебник] / Н.А. Лытнева, Л.И. Малиякина, Т.В. Федорова. – М. : ФОРУМ; ИНФРА-М, 2006. – 496 с.
12. Коваленко О.В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства / О.В. Коваленко, І.В. Громова // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – Вип. 7. – С. 20–27.
13. Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях / Ю.В. Неміш // Аграрна економіка. – 2012. – Т. 5. – № 3-4. – С. 181–187.
14. Бабяк Н.Д. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств / Н.Д. Бабяк // Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». – 2005. – № 10(82). – С. 177–185.
15. Бразілій М. Н. Організація і методика аудиту основних засобів та шляхи його вдосконалення / М. Н. Бразілій, М. М. Тимошенко // Економіка та держава. – 2011. – № 24. – С. 104–109.

References

1. Zholnovych T.I. Osoblyvosti provedennia audytu osnovnykh zasobiv [Elektronnyi resurs] / T.I. Zholnovych / Elektronnyi arkhiv naukovykh publikatsii. – 2012. – № 30 – S. 59–61. – Rezhym dostupu : <http://studentbooks.com.ua/content/view/132/39/http://ena.lp.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/ntb/5057/30.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7 «Osnovni zasoby» [Elektronnyi resurs] : zatv. nakazom Ministerstva Finansiv Ukrainy vid 27.04.2000 roku № 92. – Rezhym dostupu : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0288-00>
3. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 r., № 2755-VI [[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755>
4. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 16 «Osnovni zasoby» vid 01.01.2012 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/929_014
5. Andriichuk V. H. Ekonomika ahramykh pidpriemstv : pidruchnyk / V.H. Andriichuk. – 2-e vyd., dop. i pererob. – K. : KNEU. 2002. – 624 s.
6. Butynets, F.F. Ekonomichniy analiz : pidruchnyk dlia studentiv spetsialnosti «Oblik i audyt» vyshchyykh navchalnykh zakladiv / F.F. Butynets. – Zhytomyr : PP «Ruta», 2003. – 680 s.
7. Ohiichuk M.F. Finansovyi ta upravlinskyi oblik za natsionalnyimi standartamy : pidruchnyk / M.F. Ohiichuk, V.Ia. Plaksienko, M.I. Belenkova ta in. – 6-e vyd., pererob. i dopov. – K. : Alerta, 2011. – 1042 s.
8. Babich V. Vytraty na remont ta polipshennia osnovnykh zasobiv: oblikovyi i podatkovyi aspekty / V. Babich // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – 2012. – № 8. – S. 10–13.
9. Zavadskiy Y.S. Ekonomichniy slovnyk / Y.S. Zavadskiy, T.V. Osovska, O.O. Yushkevych. – K. : Kondor, 2006. – 356 s.
10. Hrechko S.M. Osoblyvosti vyznannia osnovnykh zasobiv v tsiliakh bukhhalterskoho obliku ta opodatkuvannia / S.M. Hrechko // Problemy teorii ta metodologii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu. – 2011. – № 3(21). – Ch. 2. – S. 23–31.
11. Lytneva N.A. Bukhhalterskyi uchet : [uchebnyk] / N.A. Lytneva, L.Y. Maliavkina, T.V. Fedorova. – M. : FORUM; YNFRA-M, 2006. – 496 s.
12. Kovalenko O.V. Napriamy pidvyshchennia efektyvnosti vykorystannia osnovnykh fondiv pidpriemstva / O.V. Kovalenko, I.V. Hromova // Ekonomichniy visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii. – 2014. – Vyp. 7. – S. 20–27.
13. Nemish Yu.V. Poniattia «osnovni zasoby» u sushasnykh naukovykh doslidzhenniakh / Yu.V. Nemish // Ahrama ekonomika. – 2012. – T. 5. – № 3-4. – S. 181–187.
14. Babiak N.D. Amortyzatsiini vidrakhuvannia yak finansove dzherelo vidtvorennia osnovnykh zasobiv pidpriemstv / N.D. Babiak // Visnyk Sumskoho derzhavnogo universytetu. Seriiia «Ekonomika». – 2005. – № 10(82). – S. 177–185.
15. Braziliy M. N. Orhanizatsiia i metodyka audytu osnovnykh zasobiv ta shliakhy yoho vdoskonalennia / M. N. Braziliy, M. M. Tymoshenko // Ekonomika ta derzhava. – 2011. – № 24. – S. 104–109.

Рецензія/Peer review : 28.12.2018

Надрукована/Printed : 07.02.2019
Прорецензовано редакційною колегією